

Land opbouwen met geweer op je rug?

Debat over Afghanistan in De Vest

Gaan burgers en nieuwe strijden hand in hand? Kan je daadwerkelijk een land helpen opbouwen met een geweer over de schouder? En welke (militaire) rol zou Nederland moeten spelen? Het zijn vragen die aanstaande woensdag aan bod komen als in het Alkmaarse theater De Vest het publieke debat 'Afghanistan: op weg naar vrede en veiligheid' wordt gehouden.

COS Noord-Holland, centrum voor internationale samenwerking, is initiatiefnemer van het openbare debat dat in het kader van de landelijke vredesweek wordt gehouden. In De Vest kunnen ter inleiding op de discussie waaraan de 'zaal' mee mag doen diverse sprekers aan het woord. Zo zullen onder meer majoor B.Houdijk, student politicologie Ahmed Omarkeel en Novib-lobbyist Annette Jansen hun licht laten schijnen over de kwestie Afghanistan. En die rol die Nederland in hun eigen zou moeten spelen in het door oorlogen geteisterde land.

Ook zal raadschepers aan bod komen bij de ruim 25 duizend in Nederland wonende Afghaanse burgers, die huidige situatie in hun land aankijken.

Als inleiding op het debat laten twee in Noord-Holland wonende Afghaanse op deze pagina alvast hun mening horen.

Het debat in De Vest begint woensdag 20 september om 19.30 uur. De kaart, toegang gratis, gaat een uur voor eerder open. Voor informatie en aanmelding, kan men bellen met het COS Noord-Holland 077-52625378.

Wakil en Aqila Malekzade met zoon John en dochter Shabnam. „Afghaanen zijn niet gewend dat iemand ze komt helpen.“

FOTO MARTIN DE HAAN

'Geen land van terroristenzonen'

TERECHT GEBEN VAN 'HET

ALKMAAR - Als maatschappelijk werker dient Wakil Malekzade liefde drie broeders. „Een werkweek van 45 uur vraag ik niet als lasti.“ En dan is er ook nog zijn gezin. Toch vindt de in Alkmaar neergesetelde vluchteling de tijd om namens het COS lezingen te geven over zijn Afghanistan. „Er leven zoveel misverstanden over ons land.“

Voorlichting. Het is niet de oplossing, maar wel een belangrijk onderdeel op weg naar vrede en veiligheid, zegt Wakil. „In Nederland staan vooral ook in Afghanistan. De waarheid is namelijk niet het verhaal dat de mensen horen.“

In zijn eigen omgeving ontmoet de afghaanse Afghaan - die lezingen geeft op scholen, in buurthuizen en 'waar ze mij maar vragen' - vooral onwetendheid. „Een paar voorbeel-

den! Hoeveel ruimte heb je? Veel Nederlanders denken dat Afghanistan een Arabisch land is. En vooral dat het een land is van terroristenzonen, vanwege Bin Laden. Maar het echte Afghanistan heeft niets met Al-Qaida te maken.“

Die Afghanistan wordt in de ogen van Wakil en zijn vrouw Aqila straggelwoord door 'de boer op het planteland'. „Die zijn leven lang bezetting heeft meegemaakt. En opgevoed is door ouders die ook slechts weten wat leven is oorlog is. Een ongeletterde man, verstoeken van hoes als onderwys. In en kranen. Het enige wat hij wil, is elke dag voor zijn gezin een maaltijd verdienen.“

Met de door de Amerikanen verlorene taliban wil die doorsnee-Afghaan eigenlijk niets te maken hebben. „Alleen is het voor de taliban heel eenvoudig om zuchtjes te winnen bij men-

sen die geen enkele toekomstperspectief hebben. En gewend zijn dat hun land wordt bezet door buitenlanders. Eerst de Russen, nu de Amerikanen en Nederlanders. Dat die soldaten daar zitten voor hun bestwil, geloven ze niet. Afghaanen zijn niet gewend dat iemand ze komt helpen. Daarom is het heel belangrijk dat ze goed geïnformeerd worden. In simpele taal, die zij begrijpen.“

Daarom is Malekzade overtuigd van de juistheid van de vredesmissie. „Ik ben weg uit Afghanistan, maar het land is niet weg uit mijn hart. Ik geloof dat er een betere toekomst is voor mijn land. Alleen kan er pas een openstaande lijn worden ingezet als het er veilig wordt. Dan kan ook het economisch herstel intreden. De dag dat ik hoorde dat Nederland besloot daar te gaan helpen, was voor mij daarom een feestdag.“

'Nederland moet daar vooral blijven'

PURMEREND - 'Cultuurooach' staat er op het visitekaartje dat Belkes Pettersen-Khoja op de koffietafel legt. Bruggebouwer had er ook kunnen staan, want de met een Nederlander getrouwde Afghaanse wil niets liever dan een brug vormen tussen haar twee landen.

Ze heeft diverse Nederlandse militairen over de vloer gehad in het rijtjeshuis in Purmerend. Om die haar Afghaanse kamer met de zitkussens op de vloer - op de eerste verdieping te laten zien. Maar vooral om een kort college te geven over de muren van het Afghaanse volk. „Dat de Nederlanders zich zo in ons verdiepen, zegt veel over de inerte waarmee ze in Afghanistan zitten. Ze gaan er echt heen om ons te helpen.“

En dat wordt gewaardeerd door het naar vrede stakende Afghaanse volk, zegt Belkes. Twee keer is ze een aantal maanden terug geweest naar het talibanregime - dat haar in 1990 als te progressief denkende kerles deed vluchten - werd verdreven. „De gewone man is dolblij met de komst van de Nederlandse soldaten. 'Zorg er alsjeblieft voor dat je er blijft', hielden ik in Kabul steeds zodra ze wisten dat ik uit Nederland kom. De bevolking is doodsbang dat de taliban weer de macht grijpt als de buitenlandse soldaten vertrekken.“

Toch zijn de Amerikanen juist afneembare populair, weet ze. „Zelf ben ik ook niet zo dol op Bush. Amerikanen boezmen geen vertrouwen in. Dat hebben ze aan zichzelf te wijten. Ze gebruiken Afghanistan als schakenveld voor hun politieke spelletjes. Jarenlang hebben ze de strijd tegen de Russen gestand en nu strijden ze er zelf

Belkes Pettersen-Khoja thuis in haar Afghaanse kamer. FOTO COOP-MIX

tegen de internationale terroristen. Voor ons volk zitten ze er niet, alleen voor zichzelf.“

Hier contrast met de Nederlanders is groot. „Je ziet het alleen al aan de manier waarop Amerikanen een wapen vast houden. Altijd intimiderend met de loop naar boven gericht. Nederlanders dragen hun wapen op de rug met de loop naar beneden. Dat komt vriendelijker over. En Nederlanders zijn op de hoogte van onze gewoonten en gebruiken. Dat geeft een enorme grote voorsprong.“

Toch vreest ze dat de Nederlandse troepenmacht niet ongeschonden uit de strijd zal komen. „Uruzgan is een gevaar-

lijk gebied. Heel anders dan Kabul. Ik ben bang dat er doden gaan vallen. En dat de opbouw dan druk gaat uitoefenen om het leger terug te trekken. Dat zou een ramp zijn. Alleen als het een langere tijd rustig wordt, heeft Afghanistan een kans om zich op te richten. Op eigen kracht zal het Afghanistan dat nu niet lukken.“

Zelf probeert ze op afstand iets voor haar vaderland te doen. „Ik ben verboden aan een hulporganisatie die daar scholen bouwt. En ik ben bezig als cultuurooach. Voor hulporganisaties, maar ook voor het ministerie van defensie kan ik heel veel betekenen.“